Dosarul: nr. 2a-598/24 Judecător: Octavian Dvornic
2-23076500-02-2a-07022024

D E C I Z I E

11 iunie 2024 mun. Chișinău
Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
În componentă:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Olga Cojocaru şi Marina Anton

examinând apelul declarat de ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 28 noiembrie 2023, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă depusă de A.P.C. nr.A0140-0025 împotriva pârâtei Ursu Raisa privind încasarea datoriei,

c o n s t a t ă:

La data 26 mai 2023, reprezentatul A.C.C nr. 56/2019 (actual A.P.C. nr.A0140-0025), avocatul Perebicovscaia Maria a înaintat acțiune în judecată împotriva pârâtei Ursu Raisa prin care a solicitat încasarea datoriei pentru serviciilor locativ comunale în sumă de 7 373, 06 lei, dobânda de întârziere calculată pentru perioada octombrie 2022 - martie 2023 în mărime de 699, 33 lei, precum și cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat și cheltuieli de asistență juridică de 2 500 lei.

În motivarea cererii a indicat că pârâta este proprietara apartamentului nr. 27 din str. Mihai Sadoveanu 15/1 mun. Chișinău, iar până la momentul actual pârâtul a acceptat prestarea serviciilor de către A.C.C. nr. 56/219, fapt ce se confirmă de către informația despre beneficierea serviciilor locativ comunale de către locatar.

Relevă că din informația privind situația despre achitarea serviciilor locativ-comunale, pârâtul înregistrează o datorie totală pentru serviciile locativ comunale (deservire bloc, transport deșeuri, lift, deservire tehnică scară apă potabilă) în sumă totală de 7 373, 06 lei acumulată până la 01 mai 2023. Totodată, mai indică că locatara blocului a beneficiat nemijlocit de serviciul prestat și avea obligația de a achita în termen contravaloarea acestora conform facturilor primite, în acest sens făcând referire la Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002 şi rezultă că locatarii sunt obligați să achite contravaloarea serviciilor prestate conform facturilor fiscale. Prin urmare, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, indiferent de faptul dacă a fost sau nu încheiat contract în acest sens, consumatorii urmează să achite serviciile prestate, or lipsa unui contract scris nu scutește consumatorul de obligația achitării serviciului prestat.

Solicită reclamantul încasarea din contul pârâtului Ursu Raisa în beneficiul A.C.C. nr.56/2016 a datoriei pentru serviciile locativ comunale în sumă de 7 373,06 lei, acumulată până la 01 mai 2023, dobânda de întârziere calculată pentru perioada octombrie 2022-martie 2023 în mărime de 699, 33 lei, precum şi încasarea cheltuielile de judecată sub formă de asistență juridică în mărime de 2 500 lei și taxa de stat.

La data de 18 iulie 2023, reprezentatul reclamantului a depus o cerere de concretizare a acțiunii prin care a solicitat încasarea de la pârâtul Ursu Raisa în beneficiul Asociației de

Proprietari din Condominiu nr. A0140-0025 a datoriei pentru serviciile locativ comunale în sumă de 7 373, 06 lei, dobânda de întârziere calculată pentru perioada octombrie 2022-martie 2023 în mărime de 699, 33 lei, încasarea cheltuielile de judecată sub formă de asistență juridică în mărime de 2 500 lei și taxa de stat conform ordinului anexat.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 28 noiembrie 2023, cererea de chemare în judecată înaintată de A.P.C. nr.A0140-0025 a fost admisă parțial, cu încasarea din contul Ursu Raisa în beneficiul A.P.C. nr.A0140-0025 datoria pentru serviciile locativ comunale acumulate în perioada de până în la 01.05.2023 în mărime de 7373,06 lei, cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 270 (două sute șaptezeci) lei, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 500 (cinci sute) lei. În rest, acțiunea s-a respins.

La data de 27 decembrie 2023, A.C.C nr. 56/2019 (actual A.P.C. nr.A0140-0025), reprezentată de avocatul Perebicovscaia Maria a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 28 noiembrie 2023, solicitând casarea hotărârii primei instanțe în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică cu emiterea unei noi hotărâri prin care hotărârea în această parte să fie admisă în sumă de 2000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În motivarea cererii de apel apelantul a indicat că, suma în mărime de 2 500 lei a fost stabilită de părţi (Cabinetul Avocatului Perebicovscaia Maria şi APC A0140-0025) reieșind din complexitatea dosarului şi conform prevederilor Hotărârii nr. 19-02/27.05.2022 din 27.05.2022 privind Recomandările cuantumului onorariului avocaților si compensarea de către instanță a cheltuielilor. Suma În mărime de 2 500 lei a fost achitată pentru servicii de asistență juridică.

Invocă că, potrivit Hotărârii nr. 19-02/27.05.2022 din 27.05.2022 privind recomandările cuantumului onorariului avocaților și compensarea de către instanță a cheltuielilor (Anexa nr. 2 pct. 1) - „2 500 lei - tarif fix pentru întocmirea, după caz, a acțiunii sau referinței la acțiunea, întocmirea și depunerea cererilor de apel sau recurs” suma onorariului pentru asistența juridică acordată în mărime de 2 500 lei, solicitată de către reclamant este una întemeiată şi prezintă minimum recomandat de către Uniunea Avocaților.

Invocă că, conform hotărârii din 28.11.2023 instanța de fond a admis integral acţiunea depusă de către APC A0140-0025 ce ține de încasarea datoriei de bază şi reieșind din faptul dat urmau să fie compensate integral și cheltuielile de asistență juridică suportate de partea opusă.

Studiind materialele cauzei, Colegiul Civil consideră apelul declarat ca fiind neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 385 lit. a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit art.2762 CPC, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă. Potrivit art.276^3 CPC, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.

Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în ședință publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că,

ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești şi reclamantului o referință, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvențională în condițiile art.172 şi 173 doar dacă valoarea acțiunii reconvenționale nu depăşeşte valoarea admisibilă şi condițiile legale de exercitare a cererii inițiale cu valoare redusă.

Dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sânt inaplicabile.

Conform art.276^4 CPC, instanța soluționează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești şi se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare.

Instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător.

Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care

nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conţinutul celor relatate Colegiul reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (HirroBalani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de apel reține că, în conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Potrivit art.1 CPC, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acțiuni civile, precum și a altor cauze, date în competența lor de prezentul cod și de alte legi.

Conform art.10 alin.(1) şi (2) Cod civil persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.11 alin.(1) şi (2) Cod civil buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

În temeiul art.13 alin.(1)-(3) Cod civil, niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept).

În cazul abuzului de drept, instanța de judecată, ținând cont de natura și consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.

Dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.

Dispozițiile art.14 alin.(1) şi (2) Cod civil indică că nici o persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat. Nici o persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.

În temeiul art.15 alin.(1) Cod civil apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

Conform prevederilor art.9 alin.(1) CPC instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, ale cărui limite şi al cărui conținut sânt stabilite de prezentul cod şi de alte legi.

Conform prevederilor art. 82(în vigoare la adat adresării cu acțiune în instanță) CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform art.90 lit.i) CPC, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.

Conform art.94 alin.(1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Se menționează că dacă partea nu a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în cadrul procesului, ea este în drept să se adreseze cu o cerere separată de chemare în judecată în acest sens.

Conform ast.8 CPC, părțile, alți participanți la proces au dreptul să fie asistați în judecată de către un avocat ales ori desemnat de coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului National pentru Asistență Juridică Garantată de Stat sau de un alt reprezentant, în cazurile prevăzute de prezentul cod.

Prevederile art.5 alin.(1) Legii cu privire la avocatură stabilesc că orice persoană are dreptul să îşi aleagă în mod liber avocatul pentru a fi consultată şi reprezentată de acesta în materie juridică.

Potrivit prevederilor art. 96 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (11)

Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Potrivit art.60 alin.(1) Legii menționate, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă, iar conform alin.(2), împuternicirile avocatului şi ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma şi modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Din suportul probator prezent la materialele dosarului rezultă că în cadrul procesului dat A.C.C. nr. 56/219 (actual A.P.C. nr.A0140- 0025) a fost asistată de avocatul Perebicovscaia Maria în baza mandatului MA nr.1969814 din 25 mai 2023 (f.d.3).

Potrivit facturii fiscale Seria EAH nr. 000196994 din 23 mai 2023, Administrare Bloc SRL a achitat pentru asistența juridică acordată Cabinetului Avocatului Perebicovscaia Maria suma de 2 500 lei pentru procesul de încasare a datoriei ACC 56/219 vs Ursu Raisa (f.d.22).

În conformitate cu pct.pct. 15-17 din Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin decizia Consiliului Uniunii Avocaților din RM nr. 2 din 30 martie 2012, pornind de la practica CtEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-

persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Din materialele dosarului rezultă că, reclamantul A.C.C. nr. 56/219 (actual A.P.C. nr.A0140- 0025) a fost asistată de avocatul Perebicovscaia Maria în baza mandatului MA nr.1969814 din 25 mai 2023.

Potrivit prevederilor art.63 a Legii cu privire la avocatură, munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice şi juridice.

La fel din materialele cauzei se constată că, pentru serviciile de asistență juridică prestate de avocatul Perebicovscaia Maria potrivit facturii fiscale Seria EAH nr. 000196994 din 23 mai 2023, Administrare Bloc SRL a achitat pentru asistența juridică acordată Cabinetului Avocatului Perebicovscaia Maria suma de 2 500 lei pentru procesul de încasare a datoriei ACC 56/219 vs Ursu Raisa.

Potrivit pct.15 al Recomandării Consiliului Uniunii Avocaților din 30.03.2012 privind cuantumul onorariilor avocaților şi compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a. dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b. copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislație; c. listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

În speță, reținând dovada achitării onorariului avocatului, complexitatea cauzei, lipsa noutății şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, examinarea cauzei în procedura cererilor cu valoare redusă, rezultatul obținut, se constată că, prima instanță just a reținut spre încasare suma de 500 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, care este una reală, necesară şi rezonabilă.

Analizând circumstanțele expuse în raport cu prevederile normei de drept citate, Colegiul consideră legală şi întemeiată concluzia primei instanțe privind admiterea parțială a acțiunii.

Or, Codul de procedură civilă prevede expres că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Sub acest aspect, Colegiul ținând cont de complexitatea cauzei, noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de către avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența consideră că suma de 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică stabilită de către instanța de fond prin hotărârea contestată, este o sumă reală, necesară și rezonabilă, care corespunde volumului serviciilor prestate realmente confirmate de către avocatul în cadrul judecării cauzei și constituie o satisfacere echitabilă.

Din considerentele menționate, având în vedere că soluția emisă de prima instanță este una corectă, argumentele apelantului fiind nefondate, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Potrivit prevederilor art.94 CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată.

Cu referire la cheltuielile de judecată, fiind o cerință subsecventă celei principale, poartă soarta cerinței de bază, la fel urmând a fi admisă parțial.

În consecință, Colegiul civil concluzionează privind netemeinicia argumentelor apelului declarat de A.C.C. nr. 56/219 (actual A.P.C. nr.A0140- 0025) şi legalitatea hotărârii primei instanțe, situație în care se impune respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.

Or, potrivit Hotărârii Curţii Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autoritățile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanța de judecată nu constituie o excepție de la regulă.

Astfel, sacrificarea principiului preeminenței dreptului în sensul impunerii unei alte conduite decât cea prescrisă de către legislator va avea inter alia drept efect defavorizarea procesuală a intimatului, deoarece asemenea acțiuni nu pot fi admise de către instanța de judecată decât în condițiile expres stabilite de lege, în caz contrar, acțiunile arbitrare ale instanțe sunt incompatibile testului de imparțialitate obiectivă perceput de un observator informat şi dezinteresat.

Imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare, ea privește nu doar hotărârea însăşi, ci şi întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta (valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară).

Mai mult decât atât, potrivit definiției date în jurisprudența CtEDO noţiunii de certitudine legală, se menționează inter alia că legislația naţională trebuie să fie expusă cu o suficientă precizie pentru a oferi posibilitatea persoanelor de a-şi reglementa comportamentul în sensul posibilităţii obținerii unor ”consultații adecvate” de a prevedea în caz de necesitate la un nivel rezonabil, consecințele, ce pot surveni în rezultatul anumitor acțiuni (Sunday Times v UK 26.04.1979, § 49).

Certitudine legală impusă inter alia regulilor de procedură civilă în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile reclamantului, cât şi ale pârâtului, motiv pentru care instanța de judecată, nu este în drept de a substitui voinţa legislatorului materializată în conținutul normelor de drept de procedură civilă și cele materiale.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curţii Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile art.9 CPC, instanței de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalitate a părților în drepturi (art.26 CPC), motiv din care exonerarea unui participant la proces de obligația legală reprezintă în esență o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.

Reieșind din cele expuse mai sus, în condițiile în care instanța de fond corect a aplicat normele de drept material și procedural, instanța de apel a constatat legalitatea hotărârii instanței de fond, argumentele contrare ale apelantului A.C.C nr. 56/2019 (actual A.P.C. nr. A0140-0025), reprezentantă de avocatul Perebicovscaia Maria, fiind combătute integral prin concluziile expuse mai sus, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea instanței de fond.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), art.390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de *****

Se menține hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 28 noiembrie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de A.P.C. nr.A0140-0025 împotriva Ursu Raisa privind încasarea datoriei, cheltuielilor judiciare.

Decizia este definitivă și irevocabilă din momentul pronunțării

Președinte Ana Panov

Judecătorul

Judecătorii Olga Cojocaru

Marina Anton